

- Bio je upravitelj i ekonomije i centrale. Pokatkad bi mi za vrijeme tjelesnog odgoja išli pomagati kopati u vrtu. (K.Ku)
- Nikada nije držao ni pučku ni đačku misu, no svoj posao u centrali radio je uredno. Povučen je bio, ali kao profesor matematike predavao je tako da bi čitao iz knjige. (U.Lo)
- Bio je povučan, zatvoren, no strog i znao bi se naljutiti. Đaci su ga znali izigravati - na pr. predlože jednog od lošijih kao uzor da zna matematiku, a kada bi on osjetio da su ga đaci nasamarili uzvratio im dabogda svi vi znali kao vaš kolega kojega ste predložili.

Fra Martin (Franjo) Sopta

rođen 1891. u Dužicama. Gimnaziju pohađa u Širokom Brijegu, maturira u Mostaru 1910. Bogosloviju diplomira u Mostaru. Zatim studira najprije filozofiju u Zagrebu, a zbog onodobskih političkih razloga diplomira matematiku i fiziku u Beogradu 1921. godine. U profesorskoj službi u Širokom Brijegu ostao do 1943. godine, a zatim je premješten za profesora filozofije u Mostar.

Partizani ga 12. veljače 1945. s Čitluka odvode u Ljubuški i tu ga ubijaju.

- Ličnost je najkontroverznija od svih fratara. Znalo se da je profesor matematike i fizike, ali i filozofije. Znalo se da je skoro jedini iz te plejade prvokategornik bez doktorata, a svi mu doktori znanosti išli na savjetovanje kao "lumenu" filozofije i znanje uopće. Znalo se da su on i fra Rade (oba istih kvalifikacija, dakle istih specijalnosti) i veliki prijatelji, s time što je fra Rade izvrstan pedagog, a ovaj drugi nije imao veze s pedagogijom i nikome nije ostao u lijepoj uspomeni s tog naslova. Skoro svaki bi kod njega kad-tad imao negativnu ocjenu. (J.To)

No o njemu drugi đaci govore:

- Kod fra Martina se znalo kakvu će tko ocjenu dobiti. Dobio si na pismenom tri zadatka. Riješiti jedan, zna se, nedovoljan (ili bolje rečeno jedinica), dva riješena to ti je trojka ili četvorka, a tri riješena petica. (F.Je)

- Fra Martin, kao filozof, pravio bi i šale, npr. na račun fra Jozeta Benčuna koji nije baš bio učen. Jednom ga zapita o Kantu “ajde Ti meni Djelo Rosarija malo reci”. Fra Martin se začudio na ovako mudru primjedbu te je išao dalje proučavati, učiti. (F.VI)
- Kada bi došao kakav inspektor, onda bi on pozvao Ćurdu iz Rakitna jer taj bi znao sve k'o iz topa. (F.Je)
- Mi nismo znali jednadžbe kod fra Martina. On bi govorio: “ajte k vragu, ta nećete vi ići na tehničke fakultete, ne traba vam matematika!”. (J.Du)
- Fra Sopta jedini nije imao doktorat, no tome filozofu, matematičaru i fizičaru dolazili bi svi ovi doktori savjetovati se kad nešto nisu znali. (F.Je)
- Priznajemo da smo se veselili kada je otišao na teologiju predavati filozofiju, no to je bila i obveza sviju nas kada sada s matematikom ispočetka, pa sustići do fra Radine razine zahtjevnosti. (Skoro svi bivši đaci fra Sopte)
- Bio je vjerski revan, dobar isповједник i propovjednik duhovnih vježbi (konviktovci), te voditelj kongregacije vanjskih đaka.

11.8. Bivši profesor gimnazije, aktivan kao Pročelnik bogoštovlja u Ministarstvu bogoštovlja i pravosuđa

Fra Radoslav (Andrija) Glavaš

rođen 1909. u Drinovcima u siromasnjoj seljačkoj obitelji. Osnovnu je školu završio u rođnome selu, a gimnaziju u Širokom Brijegu. Bogosloviju je studirao u Mostaru i u Lilleu. Franjevac je postao na Humcu 1927, a svećenik u Fontenayu 1933.

Nakon zaređenja za svećenika bio je dvije godine (1934, 1935) kapelan u Širokom Brijegu, a zatim je u rujnu 1935. upisao slavistiku na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Nakon završenoga studija u Zagrebu bio je profesor hrvatskoga i francuskog jezika u gimnaziji u Širokom Brijegu. Doktorirao je s disertacijom “Jakša Čedomil, osnivač moderne hrvatske kriti-

NADŽIVJELI SVOJE UČITELJE I SVJEDOČE O NJIMA

Marko Zeljko

Jure Leko

fra Dionizije Lasić

Ivan Šimić

fra Vinko Dragičević

fra Bazilije Pandžić

Ćiril Kos

Ivan Vitik

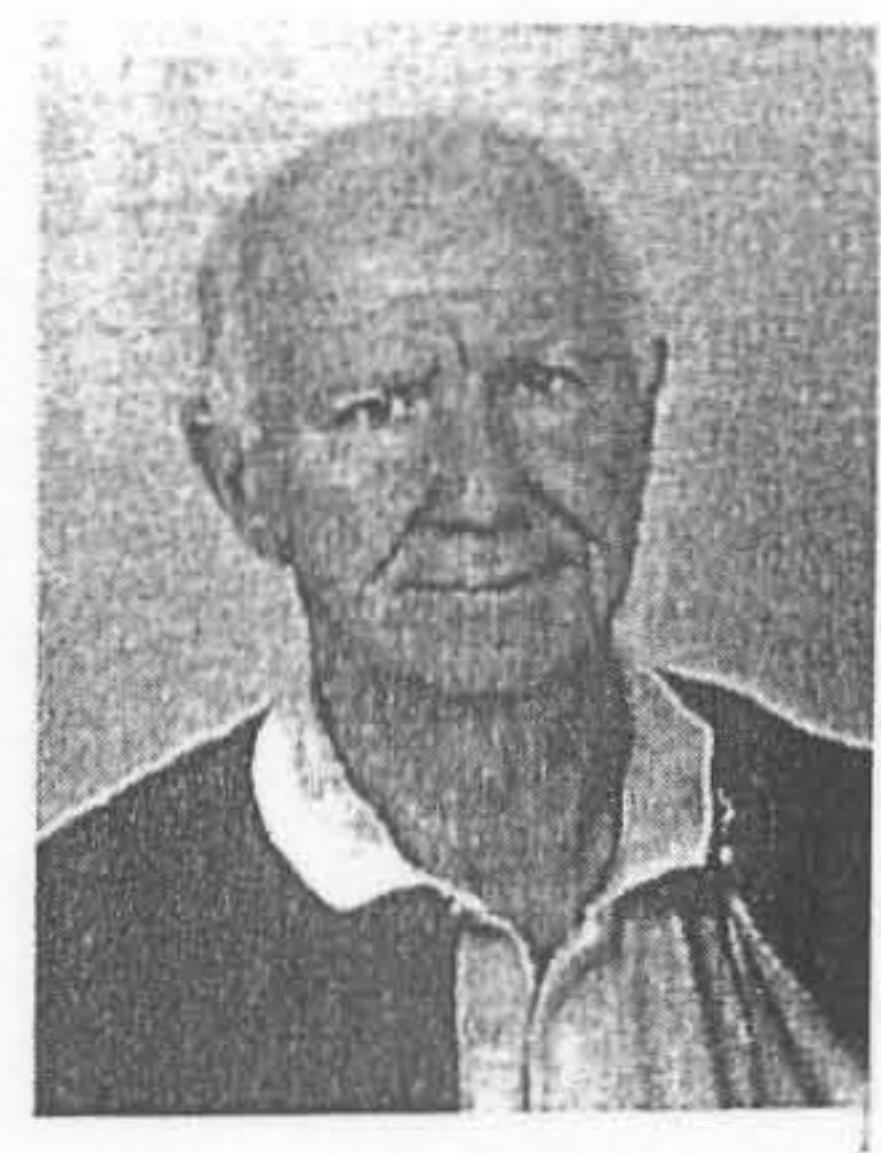
Ivan Božić

Jozo Dugandžić

Matko Grgurević

Boris Ivanišević

Ivan Kustić

fra Umberto Lončar

fra Ljudevit Rupčić

Vinko Jurčić

Frane Jelavić

Svevlad Slamnig

Jerko Artuković

Ante Damić

Mile Boras

Grgo Kolobarić

Stanko Leko

Franjo Boras

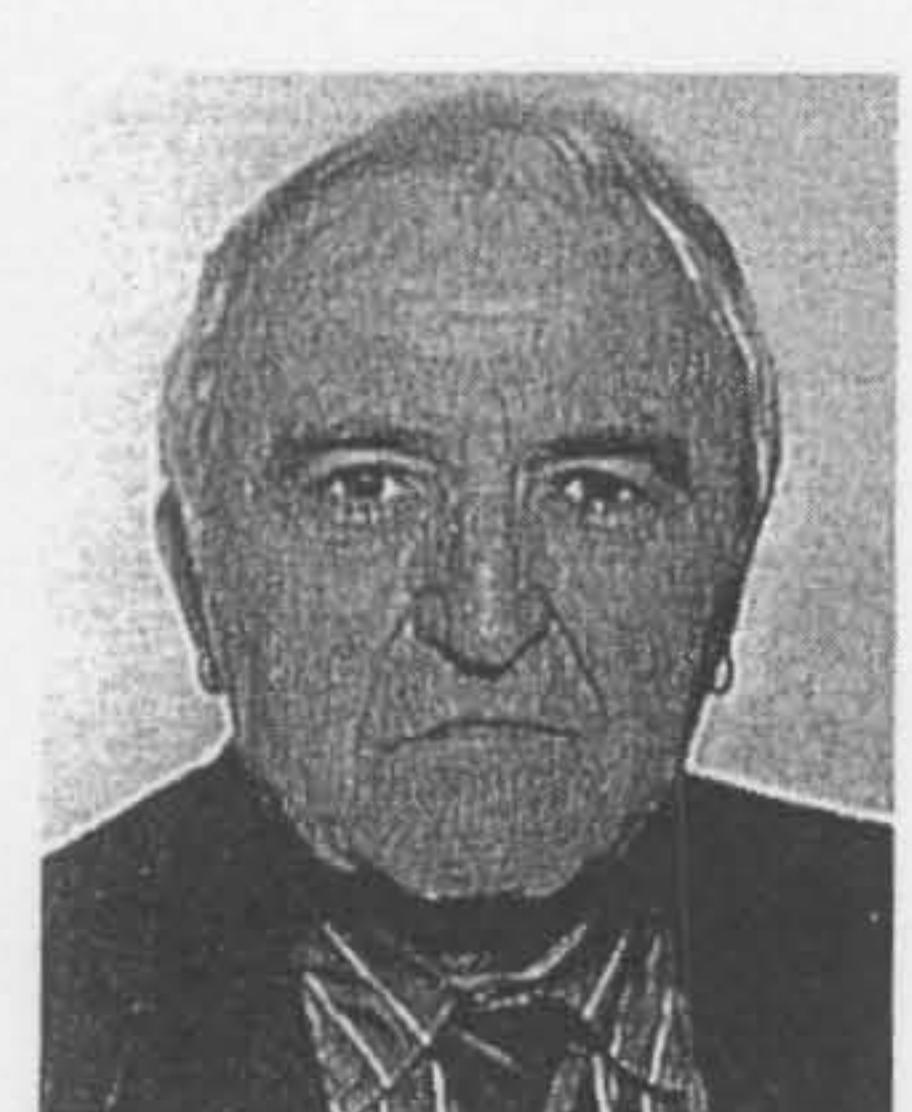
fra Marko
Dragičević

David Mandić

Jozo Šaravanja

Jozo Tomašević

Slavko Tomić

Franjo Vukšić

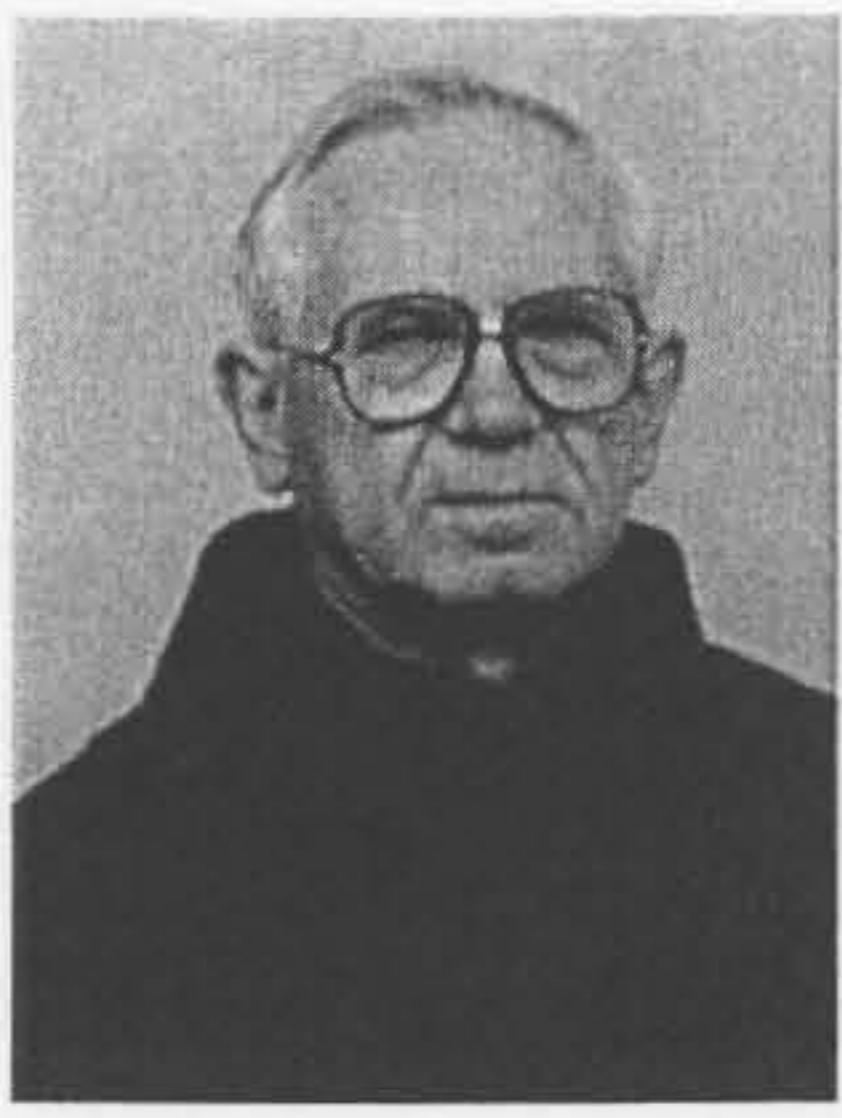
Karlo Kutle

fra Dobroslav Begić

Franjo Zagoričnik

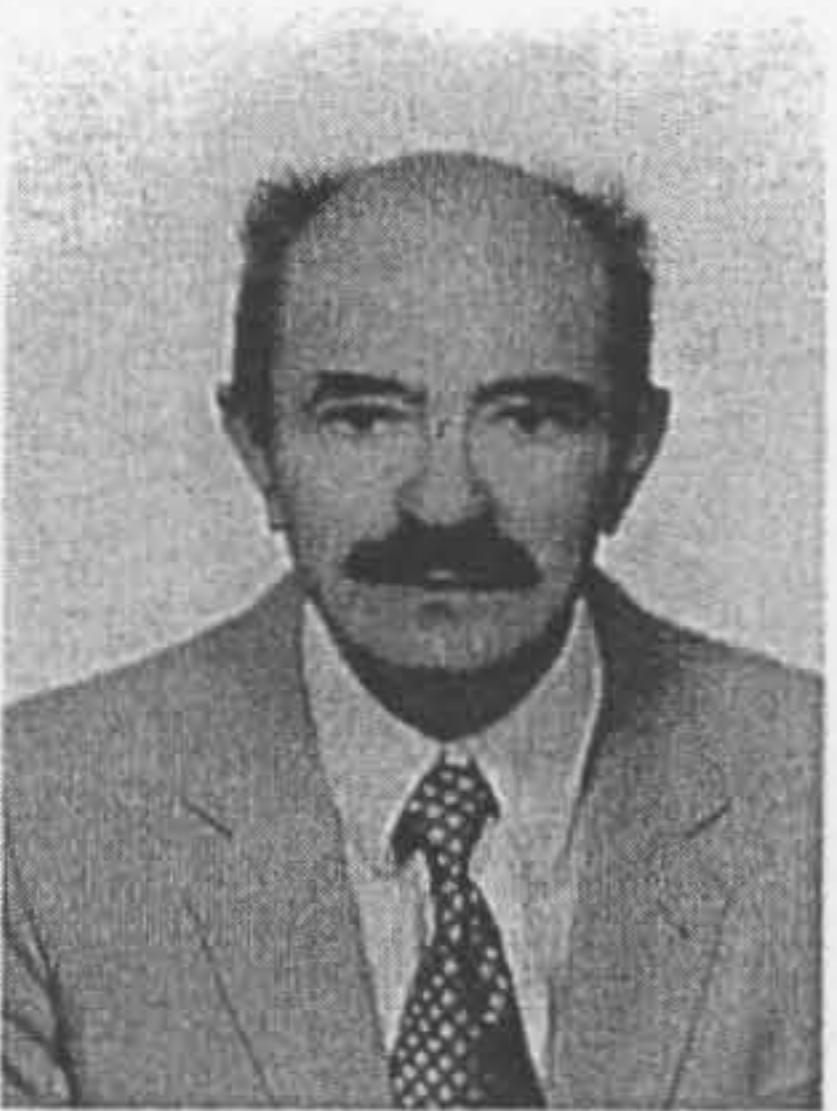
fra Leonard Oreč

Berislav Topić

Drago Šušak

Zlatan Tavzes

Tomislav Zovko

Jozo Tomašević - Koška

**ISTINA
O UBIJENOJ GIMNAZIJI**

